

Народна банка Србије

ДРУШТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

2022

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ ГУВЕРНЕРА	4
О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ	6
Циљеви и функције	6
Етички кодекс	8
Односи с јавношћу	8
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАПОСЛЕНИМА	12
Структура запослених	12
Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање	13
Безбедност и здравље на раду	15
Интерна комуникација	17
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАЈЕДНИЦИ	18
Изложбено-едукативне активности	18
Хуманитарне и волонтерске активности	20
Донације	23
Чланство у „Глобалном договору” Уједињених нација	24
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ	26
Очување природних ресурса у седишту и филијалама	26
Смањење штетних утицаја на животну средину – Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер	28

УВОДНА РЕЧ ГУВЕРНЕРА

Српска економија је и током 2022. године, у условима неколико криза, које су се међусобно преплитале, наставила да расте и да се развија. Савладавању изазова, ублажавању економских последица пандемије и енергетске кризе и наставку привредног раста и развоја допринела је и Народна банка Србије – мерама које су донете у пуној координацији с Владом Републике Србије.

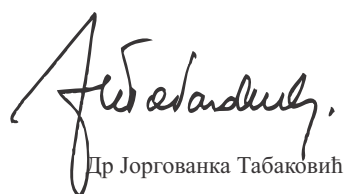
Били смо у могућности да реагујемо захваљујући изграђеним механизмима одбране и створеним резервама. На нивоу 2022. године девизне резерве Србије достигле су највиши ниво, релативна стабилност курса динара ниједног момента није била доведена у питање, а наш банкарски сектор остао је стабилан и добро капитализован. С поносом могу да кажем да људи у Србији имају једну бригу мање – већ деценију не морају свакога дана са стрепњом да гледају у курсну листу. И даћу све од себе да тако и остане док год будем на месту гувернера – релативна стабилност курса неће имати алтернативу, јер представља основ стабилности у свим другим сегментима наше економије, номинално сидро монетарне и финансијске стабилности земље. Неупитна стабилност домаће валуте доноси корист свима. Сваки становник Србије, било у својству обичног грађанина или у својству привредника, то осећа. Сви осећају користи те стабилности – по личне буџете, по породице, по заједницу и државу у целини. Србија се у дужем периоду показала као земља добрих макроекономских перформанси. Обуздавање инфлације остаје императив и за централне банке широм света и за Народну банку Србије. Ми то радимо постепеним, али континуираним заштравањем монетарних услова. Нема сумње да ће глобално макроекономско окружење остати изазовно и у 2023. години. Народна банка Србије ће наставити да прати и анализира трендове на међународном робном и финансијском тржишту и да процењује да ли има потребе за додатним заштравањем монетарних услова и у ком обиму.

Током прошле године говорило се о значају трансформације економије која је заснована на еколошки одрживим основама, тј. о концепту зелене трансформације. Ублажавање климатских ризика глобални је задатак, јер је и ризик заједнички. Из визуре централне банке свесни смо да климатски ризици не потичу из финансијске сфере, али смо свесни и њиховог утицаја на бројне области друштвеног живота, чиме утичу и на финансијски систем, који није изолован од људи и привреде. Укупан концепт зелене економије је комплексан, па су и појмови, методологије и подаци још увек у процесу стандардизовања. Због тога и

његово увођење у локалне оквире мора бити постепено. Иако зелено и дигитално јесу и морају бити међу приоритетима носилаца политике у овом веку, кључни приоритет остаје сигурно и стабилно. Без стабилности не може бити ни одрживог инвестирања, што у Србији препознајемо. Подсетимо, Србија је у септембру 2021. емитовала први зелени инструмент, чиме је постала једна од малобројних европских земаља и једина европска држава ван Европске уније која је емитовала зелену еврообвезницу. По основу управљања девизним резервама Народна банка Србије у свом портфолију има и зелене обвезнице високоранжираних првокласних међународних емитената, чиме такође подржавамо зелену трансформацију. Поред тога, као регулатор и супервизор, спровели смо анкету међу банкама у Србији о томе како ризици повезани с климом утичу на њихово пословање и које активности у том погледу предузимају. Нема дилеме да екологија мора бити један од приоритета носилаца политика, а у Србији она то и јесте, јер се преплиће кроз бројне политике. При томе, сви актери – од појединаца до институција и доносилаца одлука – морају да се понашају одговорно, а наш задатак је да проналазимо одржива решења, која ће бити најбоља за наше грађане. То се јасно види и на примеру актуелне светске енергетске кризе, где је потребно време за изградњу алтернативних извора енергије, а енергетска сигурност је приоритет.

Пошто је Народна банка Србије један од оснивача и активан члан „Глобалног договора” Уједињених нација у Србији, овај извештај је конципиран тако да у потпуности подржава десет принципа који се односе на заштиту људских и радних права, заштиту животне средине и борбу против корупције.

Захваљујући одговорности коју има пре свега према својим грађанима, Народна банка Србије је постала и остаће синоним за стабилност у доба глобалне несигурности. У прилог томе говоре поверење и наши резултати, које смо с муком стекли и које треба чувати, али и наставити са истим циљевима као и до сада.

Др Јоргованка Табаковић

О НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ

Циљеви и функције

Народна банка Србије је самостална и независна институција, која ужива велико поверење грађана. Поред основног циља – постизање и очување ценовне стабилности, Народна банка Србије доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система. За свој рад одговорна је Народној скупштини Републике Србије.

Положај, организација, овлашћења и функције Народне банке Србије, као и њен однос према органима Републике Србије и међународним организацијама и институцијама, уређени су Уставом Републике Србије и Законом о Народној банци Србије.

Народна банка Србије обавља следеће функције:

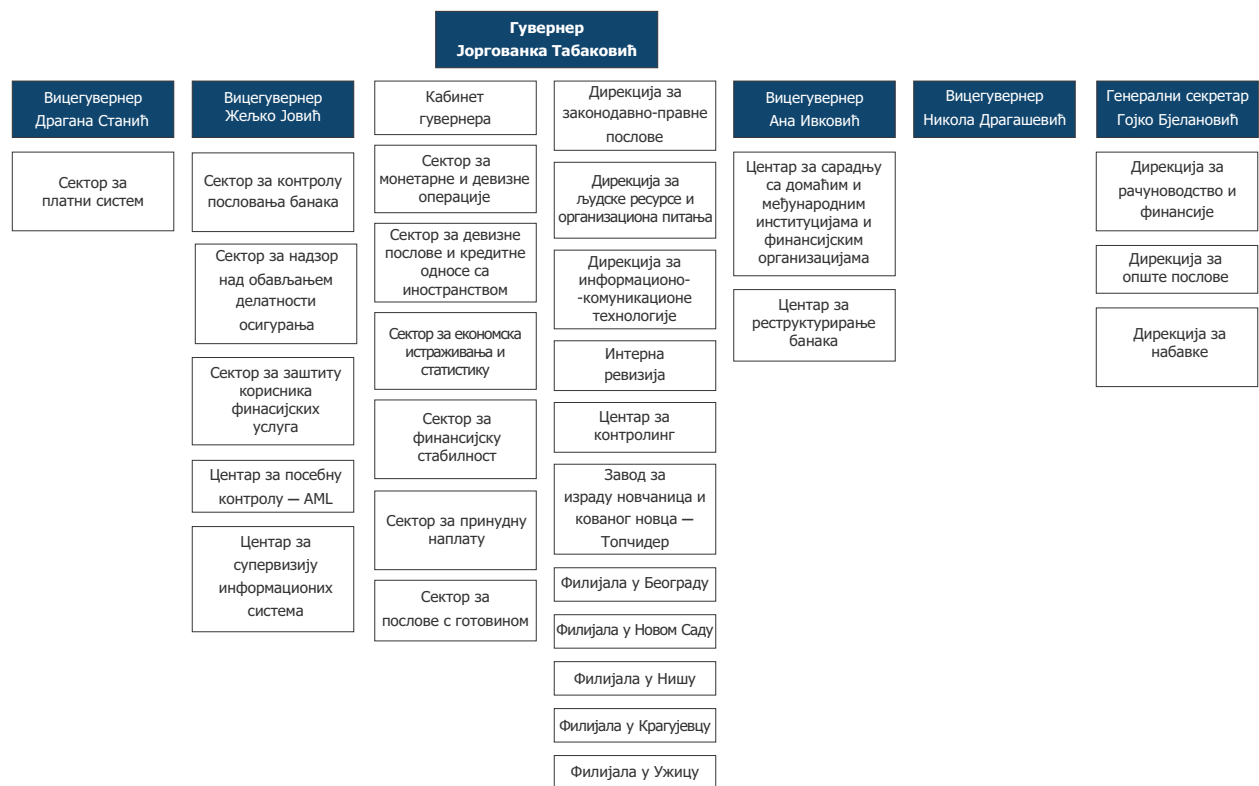
- утврђује и спроводи монетарну и девизну политику;
- управља девизним резервама;
- утврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине;
- уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством, у складу са законом;
- издаје и одузима банкама дозволе за рад, врши контролу бонитета и законитости пословања банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима дозволе за обављање делатности осигурања, врши контролу ове делатности, односно надзор над њеним обављањем, издаје и одузима овлашћења за обављање појединих послова из делатности осигурања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује осигурање;
- издаје и одузима дозволе за обављање послова финансијског лизинга, врши надзор над обављањем ових послова и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује финансијски лизинг;
- издаје и одузима друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозволе за рад и дозволе за управљање тим фондовима, врши надзор над овом делатношћу и обавља друге послове,

у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови;

- издаје и одузима платним институцијама дозволе за пружање платних услуга, а институцијама електронског новца дозволе за издавање електронског новца, врши надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца, а обавља и друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- обавља послове заштите права и интереса корисника услуга које пружају банке, друштва за осигурање, даваоци финансијског лизинга, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, пружаоци платних услуга и издаваоци електронског новца, у складу са законом;
- утврђује испуњеност услова за покретање поступака реструктурирања банака, односно чланова банкарске групе и спроводи ове поступке, одлучује о инструментима и мерама које ће се предузети у реструктурирању и обавља друге послове у вези с реструктурирањем банака, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима операторима платног система дозволе за рад овог система, врши надзор над њиховим пословањем и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- издаје и одузима овлашћења за обављање мењачких послова, врши контролу мењачког и девизног пословања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује девизно пословање;
- обавља законом, односно уговором утврђене послове за Републику Србију, не угрожавајући притом самосталност и независност из члана 2. Закона о Народној банци Србије;
- обавља друге послове из своје надлежности, у складу са законом.

Органи Народне банке Србије су Извршни одбор, гувернер и Савет гувернера.

Извршни одбор чине гувернер и вицегувернери. Извршни одбор, поред осталог, утврђује монетарну и девизну политику, као и активности ради очувања и јачања стабилности финансијског система. Такође, утврђује референтну каматну стопу и друге каматне стопе које Народна банка Србије примењује у спровођењу монетарне политике, као и начин утврђивања каматних стопа

Народне банке Србије. Поред наведеног, Извршни одбор доноси прописе и друге опште акте у области контролне и надзорне функције финансијских институција, у складу са законима којима се уређује обављање тих функција, као и у областима заштите права и интереса корисника финансијских услуга и издавања и одузимања овлашћења за мењачке послове и контроле мењачког и девизног пословања. Доноси прописе и друге опште и појединачне акте у области реструктурирања банака, у складу са законом којим се уређују банке. Седнице Извршног одбора одржавају се по потреби, а најмање једном месечно. Седници Извршног одбора председава гувернер.

Народном банком Србије руководи гувернер, који заступа и представља Народну банку Србије. Гувернера бира Народна скупштина на предлог председника Републике Србије, с мандатом од шест година и правом реизбора. Гувернер руководи пословањем Народне банке Србије и организује њен рад, спроводи одлуке Извршног одбора и Савета гувернера, доноси прописе, опште и појединачне акте из надлежности Народне банке Србије, који законом нису стављени у надлежност Извршног одбора и Савета гувернера, и обавља друге послове.

Савет гувернера чине пет чланова, укључујући и председника, које бира Народна скупштина на предлог одбора Народне скупштине надлежног за послове финансија. Чланови Савета гувернера бирају се на период од пет година, с правом поновног избора. Седнице Савета одржавају се по потреби, а најмање једном у два месеца. Поред осталог, на предлог Извршног одбора, Савет гувернера доноси Статут и финансијски план и усваја годишње финансијске извештаје Народне банке Србије.

Народна банка Србије је правно лице са седиштем у Београду. Она може образовати филијале, које немају статус правног лица, а њихова унутрашња организација, делокруг и дужности одређени су Статутом Народне банке Србије.

Народна банка Србије у свом саставу има специјализовану организацију, Завод за израду новчаница и кованог новца — Топчидер, чије се обавезе и одговорности одређују Законом о Народној банци Србије и Статутом Народне банке Србије.

Етички кодекс

У протеклој години настављено је с радом на унапређивању етичких и професионалних стандарда понашања запослених у Народној банци Србије.

Народна банка Србије наставила је са испуњавањем обавеза које се односе на израду њеног плана интегритета, а у складу са Смерницама за израду и спровођење плана интегритета, које је донела Агенција за спречавање корупције. Тако је у 2022. години настављен рад на трећем циклусу израде плана интегритета Народне банке Србије (од 2021. до 2024. године). Трећи циклус израде плана интегритета има четири фазе, од којих је прва фаза (припремна фаза) окончана 31. јануара 2022. године, док је друга фаза (фаза процене ризика) окончана 27. децембра 2022. године доношењем одлуке о усвајању плана интегритета Народне банке Србије. У току процене постојећег стања изложености ризицима од корупције у Народној банци Србије, Радна група за израду плана интегритета у трећем циклусу закључила је да се у Народној банци Србије у већини случајева примењују одговарајуће мере за управљање ризиком од корупције, услед чега су ризици од корупције у Народној банци Србије оцењени као ниски.

У складу са одредбама Закона о спречавању корупције, као и одредбама подзаконских аката донетих на основу тог закона, Народна банка Србије и њени функционери наставили су уредно да испуњавају прописане обавезе. Свим функционерима Народне банке Србије благовремено се достављају обавештења у вези с њиховим обавезама које произлазе из наведених закона и прописа (попут обавезе редовног, односно ванредног пријављивања имовине тој агенцији, обавезе обавештавања о обављању посла или делатности у тренутку ступања на јавну функцију итд.).

У 2022. години дато је осам мишљења о томе да ли би посао који запослени намерава да обавља ван радног времена утицао на могућност стварања сукоба интереса или непристрасно обављање његових послова. Радило се о пословима члана Републичке изборне комисије, сертификованог инструктора јоге

од стране Јога савеза Србије, затим о реализацији пројекта Светске банке у виду израде тзв. економског меморандума за земљу у развоју, објављивању књиге за децу, пословима демонстратора на Економском факултету Универзитета у Београду, пословима актуарског обрачуна резервисања за отпремнине за одлазак у пензију и за јубиларне награде, док је у два наврата поднесен захтев за обављање посла пописивача становништва. За све поменуте послове процењено је да не могу утицати на непристрасно обављање послова запослених у Народној банци Србије. Пријављен је један поклон запосленог, за који је процењено да се не може сматрати пригодним или протоколарним поклоном, због чега је запослени вратио поклон поклонодавцу, о чему је обавестио и надлежну организациону јединицу Народне банке Србије.

Односи с јавношћу

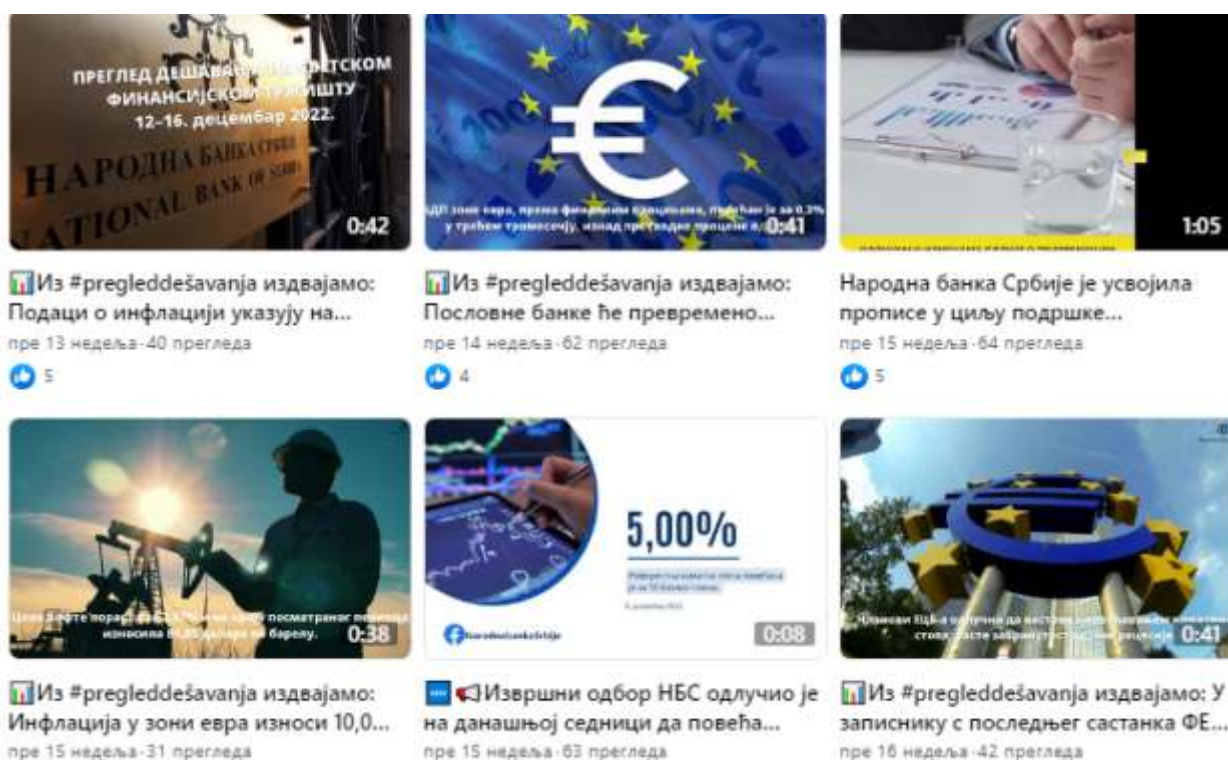
Екстерна комуникација

Одговорно, конзистентно и правовремено информисање шире јавности о пословању и активностима Народне банке Србије и у 2022. години одвијало се путем интензивне сарадње с медијима, објављивања информација на званичном веб-сајту и његовим поддоменима, као и путем комуникације на друштвеним мрежама.

Табеларни приказ саопштења и реализације медијских захтева у 2022. години

Саопштења	Одговори на новинарска питања	Изјаве за медије	Интервјуи за медије	Наступи у електронским медијима	Прес-конференције
107	370	72	7	66	7

Током 2022. објављено је 107 саопштења за јавност и одговорено на 370 новинарских питања. Организоване су 72 изјаве и седам интервјуа за штампане и електронске медије, као и 66 телевизијских и радијских наступа гувернера, вицегувернера и других запослених у Народној банци Србије.

Организоване су четири презентације Извештаја о инфлацији за јавност, конференција за новинаре гувернера о актуелним кретањима у финансијском сектору, конференција за новинаре гувернера о пакету мера Народне банке Србије у вези с накнадама банака, презентација трогодишњег извештаја о резултатима рада Народне банке Србије на пољу заштите корисника

финансијских услуга, као и снимање почетка пленарног састанка с мисијом Међународног монетарног фонда током њена два боравка у Србији.

Уведена је и нова рубрика Корисно је да знате... у намери да се теме које су у надлежности Народне банке Србије учине разумљивим широј јавности. Како одлуке о монетарној политици утичу на грађане, по чему се национална платна картица Дина разликује од других платних картица на нашем тржишту или шта су криптовалуте и да ли се може трговати њима и сл. – можете сазнати у једноставним видео-записима из ове рубрике.

Током године, која је уз пандемију донела нове геополитичке тензије, ратне сукобе и дубљу економску кризу, налози Народне банке Србије на Твитеру и Фејсбуку имали су значајну улогу у благовременом и транспарентном обавештавању јавности. На званичном налогу на Твитеру, у протеклој години објављено је преко 800 твитова и остварено 2.690 пратилаца, што је за 256 налога више него 2021. године. На званичној страници Народне банке Србије на Фејсбуку, у току извештајног периода објављено је преко 800 постова, забележене су 2,3 хиљаде свиђања странице, као и 2.587 пратилаца, док је путем инбокса (порука) примљено и одговорено на 100 упита корисника.

Интернет презентација и публикације

Званична интернет презентација Народне банке Србије намењена је грађанима ради њиховог информисања, едукације и пружања помоћи у заштити личних интереса појединаца, као и стручној јавности, с обзиром на то да се објављују публикације и документи који садрже све релевантне информације о пословању Народне банке Србије.

Путем своје интернет презентације Народна банка Србије извештавала је јавност о инструментима и мерама које је предузимала ради очувања и јачања финансијске стабилности, као и о активностима на спровођењу монетарне и девизне политике. Редовним публикацијама, статистичким прилозима и саопштењима за јавност представљене су активности у области надзора финансијских институција, као и надзора над пружаоцима платних услуга и институцијама електронског новца.

Од ове године на почетној страници интернет презентације Народне банке Србије постављен је формулар путем кога грађани могу постављати питања из области које су у надлежности Народне банке Србије. Поред овога, доступни су и формулари путем којих је могуће уложити притужбу односно приговор на рад даваоца финансијских услуга или предлог за посредовање. Одговоре дају организационе јединице из својих надлежности у најкраћем могућем року.

Током 2022, на интернет презентацији Народне банке Србије објављени су Годишњи извештај о пословању и резултатима рада, Годишњи извештај о стабилности

Публикација	Тираж на српском	Тираж на енглеском
Годишњи извештај о пословању и резултатима рада	100	60
Годишњи извештај о монетарној политици	80	60
Полугодишњи извештај о монетарној политици	80	60
Извештај о инфлацији	80	60
Годишњи извештај о стабилности финансијског система	80	80
Годишњи извештај о стабилности финансијског система	65	45

финансијског система, Годишњи извештај о монетарној политици, као и Полугодишњи извештај о монетарној политици.

Објављена су месечна издања Статистичког билтена, тромесечни извештаји о банкарском сектору, надзору финансијског лизинга, пословима надзора над обављањем делатности осигурања и надзора друштава за управљање добровољним пензијским фондовима, као и о активностима у области заштите корисника финансијских услуга. Тромесечно су објављивани Извештај о динаризации финансијског система и Извештај о инфлацији. Презентације Извештаја о инфлацији емитоване су уживо преко званичног сајта Народне банке Србије (*live stream*).

Јавности су доступни и следећи извештаји: Трендови у кредитној активности, Извештај о откривеним фалсификованим новчаницама, Извештај о резултатима анкете о кредитној активности банака у тромесечној динамици, Извештај о инфлационим очекивањима у месечној динамици, Преглед дешавања на финансијском тржишту, као и Извештај о надгледању платног система, који се објављује једанпут годишње.

Са жељом да област свог научноистраживачког рада учини доступнијом широј јавности, али и да допринесе дискусији у оквиру академске и шире заједнице, Народна банка Србије је наставила да објављује Зборник радова. У Зборнику радова Народне банке Србије објављују се претежно радови запослених који се баве узрочно-последичним односима у економији, факторима који утичу на кључне макроекономске показатеље, али и бројним другим темама значајним за функционисање централне банке и финансијског система у целини. У 2022. години објављена су два Зборника радова.

Путем својих поддомена Твој новац (www.tvojnovac.nbs.rs) и Центар за посетиоце (www.centarzaposetice.nbs.rs), Народна банка Србије обавештавала је јавност о активностима на пољу заштите и едукације корисника финансијских услуга, изложено-културним дешавањима и едукативним програмима за ученике и студенте.

Све информације о домаћој платној картици Дина и подаци о *DinaCard* систему, као и списак свих прихватилаца, доступни су јавности преко линка: www.dinacard.nbs.rs. Овај поддомен бележи све већу посећеност, што указује на све веће интересовање грађана, као и привредника. На поддомену под називом Инстант плаћања (www.ips.nbs.rs) грађани могу наћи све релевантне информације о предностима и начинима инстант плаћања.

Сви штампани и електронски садржаји који се публикују за јавност припремају се на српском и енглеском језику.

На свом Јутјуб каналу (*Narodna banka Srbije / National bank of Serbia*) Народна банка Србије објављује видео-записе одржаних конференција за новинаре и стручну јавност, на којима се представљају публикације – Извештај о инфлацији и Годишњи извештај о стабилности финансијског система, обраћање гувернера Народне банке Србије јавности, као и видео-записе о историјату Банке, финансијској едукацији и новцу и друге пригодне садржаје.

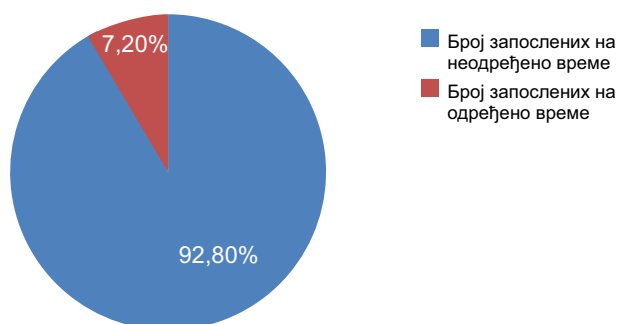
ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАПОСЛЕНИМА

С обзиром на то да пословање централне банке Републике Србије умногоме зависи од квалитета људских ресурса и њиховог успешног управљања, односно од стручности и искуства запослених и способности доношења најбољих одлука, приоритетни циљ у области друштвене одговорности Народне банке Србије остаје брига о запосленима. Примењујући савремене трендове у управљању људским ресурсима, поред континуираног професионалног усавршавања запослених, Народна банка Србије подстиче унапређивање организационе културе у којој се негују мотивисаност и посвећеност раду, што у крајњој инстанци утиче на задржавање најквалификованијих запослених, као и на очување индивидуалног и колективног знања. Дугорочни циљ Народне банке Србије јесте да њен тим чине високостручни, професионални и задовољни запослени, посвећени организационим вредностима и мотивисани да остварују најбоље резултате.

Структура запослених

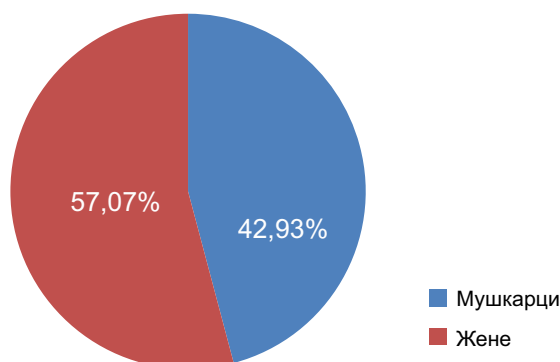
Структуру запослених и у 2022. години одликује разноликост у погледу типа радног односа, пола, образовања и старости.

Графикон 1. Структура запослених према типу радног односа

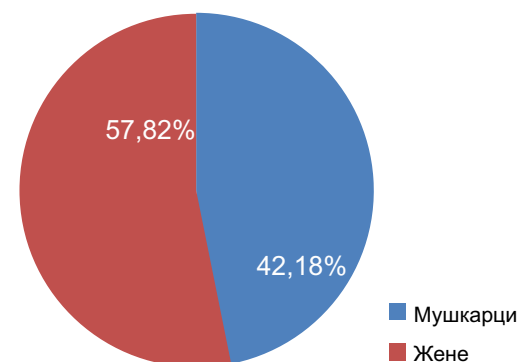
Када је у питању полна структура, као и претходних година, и даље је већи број запослених женског (57,07%) него мушког пола (42,93%).

Графикон 2. Полна структура запослених у Народној банци Србије

Последњих година у Народној банци Србије постоји тренд веће заступљености жена на руководећим позицијама (57,82%) у односу на укупан број руководећих радних места.

Графикон 3. Полна структура руководећих радних места

Полна структура запослених према руководећим нивоима

	Функционери		Руководиоци основних организационих јединица, филијала и Завода		Руководиоци ужих организационих јединица		Укупно	
Мушкарци	3	50%	26	44,07%	60	41,10%	89	42,18%
Жене	3	50%	33	55,93%	86	58,90%	122	57,82%
Укупно	6		59		146		211	

Када је у питању квалификациона структура запослених, 31. децембра 2022. године у Народној банци Србије највећи проценат запослених био је са средњим образовањем (39,30%) и високим образовањем II степена (39,13%).

Графикон 4. Квалификациона структура запослених

Као и претходних година, у погледу старосне структуре, две најзаступљеније категорије запослених у 2022. години били су запослени старости између 51 и 60 година (36,85%) и између 41 и 50 година (27,31%).

Графикон 5. Старосна структура запослених

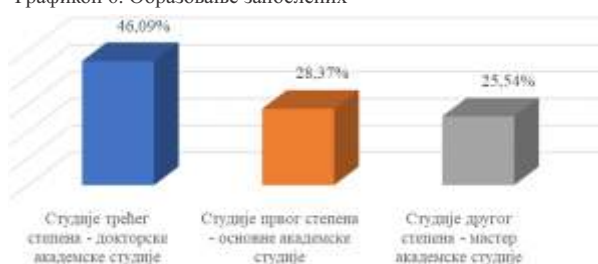
У потпуности је примењен принцип једнаких шанси за све, чиме Народна банка Србије показује посвећеност борби против сваког облика дискриминације.

Образовање, стручно оспособљавање и усавршавање

Као институција од изузетног значаја и репутације, Народна банка Србије активно подржава концепт доживотног учења и пружа подршку процесу унапређења институционалних капацитета. Стога је у 2022. години запосленима омогућено да похађају

студије на високошколским установама у земљи, те стручне обуке ради стицања различитих професионалних звања и сертификата, као и да учествују на семинарима, радионицама, саветовањима, конференцијама и другим облицима усавршавања.

Графикон 6. Образовање запослених

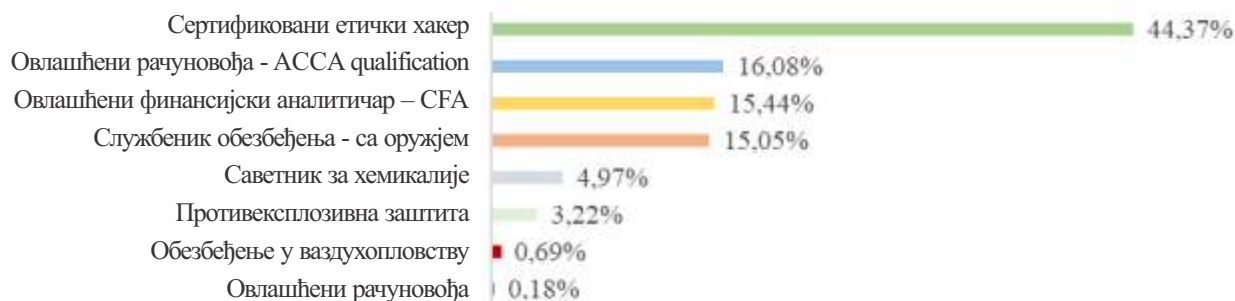

Народна банка Србије је у 2022. години финансирала трошкове образовања за 13 запослених и омогућила стицање непосредно вишег степена образовања похађањем основних, мастер и докторских академских студија.

Ради овладавања новим знањима, вештинама и способностима потребним за обављање одређене врсте посла, Народна банка Србије је у 2022. години омогућила стицање лиценци, сертификата и уверења за 28 запослених. Тиме су уједно испуњене обавезе као послодавца проистекле из прописа којима се уређује област самозаштитне делатности, област управљања хемикалијама у свим фазама животног циклуса хемикалија, безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и др. области.

Садржаји семинара, конференција, специјализованих курсева и радионица које су запослени похађали на различите теме из области централног банкарства прилагођени су актуелним и будућим изазовима с којима се суочава централна банка у обављању функција поверених законом. Предавачи су били стручњаци из централних банака, Званичног форума монетарних и финансијских институција (OMFIF), Међународног монетарног фонда, Европског форума за новац и финансије (SUERF), Центра за изузетност у финансијама (CEF), Европске централне банке и др.

Графикон 7. Стручно оспособљавање запослених

Графикон 8. Усавршавање запослених

Највећи број усавршавања у организацији централних банака и међународних организација и институција у 2022. години одржан је у форми онлајн семинара, које је пратило преко 230 запослених, док су усавршавања у земљи преежно одржана уз физичко присуство учесника, на којима је било присутно преко 60 запослених.

Народна банка Србије је у 2022. години, у оквиру билатералне сарадње, примила стручно-техничку помоћ централне банке Немачке и централне банке Републике Турске у виду три онлајн обуке на теме од значаја за Народну банку Србије као што су финансијске технологије (*FinTech*), интерне контроле у рачуноводству и планирању и супервизија информационих система финансијских институција. Обуке је пратило преко 30 запослених.

У оквиру билатералне сарадње с другим централним банкама, Народна банка Србије је у 2022. години

пружила стручно-техничку помоћ Народној банци Казахстана у виду онлајн обуке на тему „Заштита учесника финансијског тржишта од сајбер напада”. Истовремено, имајући у виду да су начин рада и примењена техничко-технолошка решења Система за инстант плаћања Народне банке Србије у складу са актуелним, најмодернијим трендовима који се примењују у области платних система, Народна банка Србије пружила је стручно-техничку помоћ централној банци Републике Турске ради унапређења њиховог система и услуга које нуде у вези са инстант плаћањима.

Народна банка Србије је за 36 студената завршних година факултета у земљи и иностранству организовала летњу праксу. Основни циљ летње праксе јесте упознавање студената с функцијама Народне банке Србије и пословима који се у њој обављају, односно стварање прилике да студенти теоријска знања стечена током студија употпуне практичним радом и тако стекну препоруке за даљи развој каријере. Последњих година летњу праксу у Народној банци Србије обављају и студенти Универзитета у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици и студенти Универзитета у Републици Српској. На тај начин летња пракса омогућава повезивање младих и упознавање уз заједнички рад у институцији која је јединствена и може да пружи полазницима специфичну врсту знања и стручности које није могуће стећи на другом месту.

Осим летње праксе, која се традиционално организује у периоду јул–август, Народна банка Србије је у току

2022. године омогућила и праксу за 52 студента с различитих факултета. Овај деветомесечни програм стручне праксе представља својеврстан вид привлачења младих талената који су у прилици да размотре предности рада у централној банци и могућност започињања професионалне каријере у Народној банци Србије.

Безбедност и здравље на раду

Народна банка Србије, као одговоран послодавац, настоји да свакодневно, у складу с прописима, води рачуна о безбедности и здрављу запослених и радно ангажованих лица, као и да предузима све потребне активности с тим у вези.

Запослени на радним местима с повећаним ризиком упућени су на обавезне годишње лекарске прегледе ради утврђивања здравствене способности за рад. Извршена су претходна или периодична испитивања и провере средстава и опреме за рад које користе запослени у основним организационим јединицама, као и средстава и опреме личне заштите на раду III категорије, који служе за заштиту од смртних опасности. Средства и опрема за личну заштиту на раду уручивани су новим запосленима на коришћење,

као и онима код којих је опрема оштећена или дотрајала, у складу са Актом о процени ризика на радном месту и у радној околини у Народној банци Србије. У складу са закљученим уговорима, наручена су средства и опрема за личну заштиту на раду за потребе основних организационих јединица и филијала. Контролисани су опрема и средства за пружање прве помоћи. Извршени су редовни периодични прегледи и провера опреме за рад, као и испитивања услова радне околине у 2022. години. Извршена су сва неопходна претходна (нови запослени, пре почетка рада) и периодична оспособљавања за безбедан и здрав рад запослених у основним организационим јединицама (једногодишња за запослене на радним местима с повећаним ризиком и четворогодишња за остале запослене). Пријављене су и уредно евидентиране све повреде на раду запослених у основним организационим јединицама. У складу с плановима набавки за 2022. годину, спроведена је набавка услуга за безбедност и здравља на раду: услуга испитивања ефикасности вентилационих система, услуга испитивања нивоа излагања радону – мониторинг радиоактивности, услуга калибрања алко-тест апарата, услуга контроле алкохолисаности и присуства психоактивних супстанци и добара: набавка заштитне одеће и средстава за заштиту слуха.

Припремљено је и потписано решење о образовању комисије за израду Програма за отклањање недостатака у области безбедности и здравља на раду за чије су отклањање потребна већа инвестициона средства, а живот и здравље запослених нису теже угрожени за 2022. годину. Комисија је, у сарадњи са организационим јединицама одговорним за спровођење мера и отклањање недостатака у области безбедности и здравља на раду утврђених Актом о процени ризика на радном месту и у радној околини у Народној банци Србије и Дирекцијом за људске ресурсе и организациона питања, подносила гувернеру тромесечне извештаје о остварењу тог програма. Остварена је добра сарадња с филијалама и Заводом за израду новчаница и кованог новца – Топчидер, у оквиру надлежности Дирекције за људске ресурсе и организациона питања, на јединственој примени прописа из ове области.

Народна банка Србије је у 2022. години, у условима пандемије вируса корона, доследно спроводила План примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести, који је саставни део Акта о процени ризика на радном месту и радној околини у Народној банци Србији. Овом планом су детаљно прописане све превентивне мере и активности запослених и послодавца ради спречавања ширења епидемије заразне болести, чије одредбе се и даље доследно спроводе.

Овим активностима испуњене су све законске обавезе Народне банке Србије, повећана је безбедност на раду и, у мери у којој је то било могуће, подигнута је свест запослених о значају и примени мера безбедности и здравља на раду.

Безбедност и здравље на раду – Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер

Ради стварања безбедног радног окружења и уклањања ризика, промовисањем културе сталних побољшања у овој области, у Заводу су и у 2022. години спровођене активности на унапређењу безбедности и здравља на раду.

У складу са захтевима стандарда *ISO 45001 – Систем управљање заштитом здравља и безбедношћу на*

раду, а ради повећања ефективности успостављеног система управљања безбедношћу и здрављем на раду, спроведене су активности на унапређењу безбедности и здравља на раду, што је потврђено поновним добијањем сертификата.

Како би се подигла свест запослених о значају безбедности и здравља на раду, у Заводу је у 2022. години организована обука о штетном утицају буке на здравље запослених, која је првенствено била намењена запосленима који обављају послове на којима је утврђен ризик од оболевања услед изложености штетном утицају буке при раду опреме (системи и машине). Обуком је обухваћено укупно 170 запослених. Сваки полазник обуке је тестиран, а на коришћење је добио штампану брошуру с детаљним информацијама о штетностима буке и потенцијалним опасностима по здравље запослених услед изложености буци, као и о мерама за спречавање и/или смањење ризика од оболевања, које треба редовно да се примењују при раду.

У 2022. години, у сарадњи са Институтом за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић”, организована је и спроведена напредна обука оспособљавања запослених за пружање прве помоћи. Напредну обуку за пружање прве помоћи (теоретски и практично) успешно су завршила 94 запослена, а Завод поседује потврде о похађању и положеном курсу прве помоћи напредног оспособљавања за сваког полазника обуке.

У новембру 2022. године у Заводу је организовано и спроведено и испитивање нивоа излагања радону (мониторинг радиоактивности) на 15 локација у Заводу, у просторијама испод нивоа земље. Према достављеном Извештају о испитивању концентрације радона у просторијама Завода за израду новчаница и кованог новца – Топчидер, резултати испитивања показују да ни на једном мерном месту није измерена повишена концентрација радона, односно да је концентрација радона у прегледаним просторијама у границама које се сматрају безбедним за категорију становништва.

Да би се обезбедили услови рада који омогућавају највиши ниво безбедности и здравља на раду, у 2022. години посебна пажња посвећена је превентивном деловању.

С тим у вези, поред редовних активности у овој области, у складу са законском обавезом послодавца да организује и обезбеђује из својих средстава здравствену заштиту запослених ради стварања услова за здравствено одговорно понашање и заштиту здравља на радном месту запосленог, у 2022. години су на систематске прегледе у Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић” упућени и запослени који раде на радним местима без повећаног ризика. Систематски преглед је обавило 168 запослених у Заводу.

У оквиру реализације планираних активности дефинисаних Програмом поступног отклањања недостатака у области безбедности и здравља на раду у Народној банци Србије за чије отклањање су потребна већа инвестициона улагања, а живот и здравље запослених нису теже угрожени за 2022. годину, комплетно је реконструисан некадашњи магацин у ширем кругу Завода и адаптиран један део у вешерницу, након чега су се запослени из основне организационе јединице који послове машинског прања, пеглања и одржавања текстила обављају у Заводу преселили у нови, функционални радни простор, чиме су знатно побољшани услови за рад и смањена могућност повређивања запослених у току рада.

Ради побољшања услова рада, постојећа расвета флуо светилкама замењена је лед расветом у производним просторима, канцеларијама и појединим хоризонталним и вертикалним комуникацијама (ходници и степеништа). Наведене активности ће се наставити и у 2023. години, док се не замени расвета у свим просторима Завода.

Интерна комуникација

Интерна комуникација у Народној банци Србије заснива се на промовисању вредности организационе културе у радном окружењу, реализацији друштвено одговорних активности, мотивисању запослених за професионално и лично усавршавање и стварању адекватног окружења за рад, за шта је задужена Група

за интерну комуникацију и друштвену одговорност у оквиру Одељења за комуникације.

О основним циљевима, достигнућима и догађајима запослени се обавештавају путем канала интерне комуникације – интерним новинама, интранетом, брошурама и видео-материјалом. Развој интерне комуникације стратешки се планира, а свака активност је осмишљена и интегрисана у годишњи план развоја интерне комуникације.

У току године објављено је шест бројева интерних новина „НБС инфо” у електронској форми. Укључивањем све већег броја запослених у њихову израду, Група за интерну комуникацију и друштвену одговорност трајно подстиче развој овог канала интерне комуникације. Уз подршку руководства Народне банке Србије и амбасадора за интерну комуникацију и друштвену одговорност, континуирано се унапређује интерна комуникација и афирмише друштвено одговорно понашање.

НБС:инфо

Интерне новине Народне банке Србије

1
ГОДИНА
СТАБИЛНОСТИ

ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЗАЈЕДНИЦИ

Изложбено-едукативне активности

Изложбене поставке, едукативне програме и културно-образовне садржаје Народне банке Србије за јавност у току 2022. године испратила су 2.224 посетиоца. Изложбено-едукативни простор у Краља Петра 12 посетило је 110 грађана, а галеријски простор на Славији њих 50. Едукативне радионице похађала су 2.064 ученика.

У складу с препорукама Владе Републике Србије и мерама које за циљ имају превенцију ширења вируса корона, изложбено-едукативни простори Народне банке Србије (у објектима у Краља Петра 12 и Немањиној 17), почев од 16. марта 2020. године, затворени су за јавност. Уз добијену сагласност, изложбено-едукативан простор у објекту у Краља Петра 12 посећивали су само домаћи и инострани гости Народне банке Србије.

У току 2022. године припремљени су и објављени следећи видео-садржаји: „Новац средњег века – византијски новац“, „Новац српских средњовековних владара“, „Знамените личности на оптицајним новчаницама“, „Манастир Грачаница“, „Манастир Крушедол“ и „Манастир Студеница“.

Видео-садржаји доступни су на поддомену Центра за посетиоце, друштвеним мрежама Фејсбук и Твитер, као и на Јутјуб каналу Народне банке Србије.

Изложбене активности

Због епидемијске ситуације, у холу зграде на Славији организована је једна хуманитарна изложба – „Осми сајам стваралаштва Савеза дистрофичара Србије“.

Финансијска едукација деце и омладине

Светска недеља новца

За потребе учешћа у манифестацији „Светска недеља новца“, која је одржана од 21. до 27. марта, Одсек за изложбе и едукацију припремио је видео-презентацију за јавност под називом „Знамените личности представљене на оптицајним новчаницама“. Презентација је постављена на поддомену Центра за посетиоце, као и на Јутјуб каналу Народне банке Србије.

У истој недељи студенти ваљевског одсека Академије струковних студија „Западна Србија“ имали су прилику да присуствују радионици „Мој буџет и ја“, као и да учествују на турниру у едукативној игри „Финансије за касније“.

Светска недеља штедње

Народна банка Србије је и ове године, од 31. октобра до 5. новембра, едукативним активностима за децу и омладину обележила „Светску недељу штедње”.

У оквиру овогодишњег програма реализован је први регионални турнир у едукативном квизу „Знамените личности на динарским новчаницама” за матуранте средњих економских школа јужне Србије. Такмичење је одржано у Високој пословној школи у Лесковцу, а учествовали су матуранти: Економске школе из Лесковца, Техничке школе „Бошко Крстић” из Бојника, Техничке школе из Власотинца, Правно-пословне школе из Ниша, Економске школе из Пирота, Економско-трговинске школе из Врања, Стручне школе „Свети Сава” из Бујановца, Економске школе из Ниша, Трговинске школе из Ниша, Трговинско-угоститељске школе из Лесковца и Средње техничке школе „Вожд Карађорђе” из Лебана.

Сарадња с васпитно-образовним институцијама

У 2022. години одржане су радионице: „Знамените личности на динарским новчаницама”, „Фалсификати”, „Мој буџет и ја”, „Финансије за касније” и „Динар – наш новац” у Београду, Нишу, Новом Саду, Ваљеву, Лесковцу, Шапцу, Бујановцу, Врању, Суботици, као и на Златибору.

Ове године организован је први регионални турнир за матуранте средњих економских школа у Србији у едукативном квизу „Знамените личности на динарским новчаницама”. Предвиђено је учешће матураната из седам регија (источна, западна, јужна, северна, централна Србија, Београд и Косово и Метохија). Турнири су одржани у пет регија и биће настављени у 2023. години, за када је планирано и финално такмичење, које ће се одржати на Економском факултету у Нишу.

Учешће у културним манифестацијама

Међународни дан франкофоније

Поводом обележавања „Међународног дана франкофоније”, на подмомену Центра за посетиоце Народне банке Србије заинтересовани посетиоци могли су да погледају каталог који је испратио изложбу „Централне банке Србије и Француске у Првом светском рату”.

Музеји за 10

Под слоганом „Моћ музеја”, од 14. до 20. маја, одржана је манифестација „Музеји за 10”.

Путем видео-садржаја, Народна банка Србије представила је јавности презентацију деплијана који прати изложбу „Слике времена и догађаја на српском новцу – новац Кнежевине и Краљевине Србије”. Јавност је имала прилику да погледа богато културно и историјско наслеђе српске државности, духовности и свеопште културе, представљено путем одабраних издања новца с краја 19. и почетка 20. века, која сликовито говоре о историјским и друштвеним околностима у којима је формирана и с којима се суочавала млада српска држава.

Дани европске баштине

Под слоганом „Одрживо наслеђе”, од 15. септембра до 15. октобра, Народна банка Србије је обележила „Дане европске баштине” емитовањем видео-презентације деплијана који прати изложбу „Српски новац од 13. до 21. века”.

Хуманитарне и волонтерске активности

Са жељом да својим одговорним односом према целокупној друштвеној заједници помогне различитим видовима хуманитарног деловања, Народна банка Србије је током 2022. године наставила да пружа помоћ онима којима је она најпотребнија. Запослени су се активно укључивали у хуманитарне активности ради прикупљања новца, хране и одеће, пружајући несебичну помоћ социјално угроженим категоријама становништва, деци са сметњама у развоју, деци без родитељског старања и старијим особама. Запослени су учествовали и у волонтерским акцијама, којима настојимо да решимо неки од постојећих друштвених проблема и помогнемо онима којима је помоћ потребна. У сарадњи с хуманитарним организацијама, центрима, удружењима и школама, Народна банка Србије организује хуманитарне и волонтерске активности, које су веома успешне и запажене. Укупна новчана вредност

хуманитарних активности запослених у Народној банци Србије у 2022. години износила је 1.068.037 динара.

У хуманитарној акцији у Ужицу запослени у Филијали прикупили су новчана средства у износу од 25.500 динара. Прикупљени новац је искоришћен за куповину животног намирница, средстава за личну хигијену и слаткиша за две социјално угрожене породице које се налазе у евиденцији Центра за социјални рад.

У хуманитарној акцији у Нишу запослени у Филијали прикупили су новчана средства у износу од 45.000 динара, која су донирали дванаестогодишњој девојци Ангелини Нејчић из свог града, која се од 2015. године бори с тумором на мозгу. Средства су јој била потребна за наставак лечења.

Традиционалне ускршње хуманитарне изложбе радова деце и омладине са сметњама у развоју и старијих особа одржане су 11. априла у Филијали у Новом Саду и 18. и

19. априла у седишту Народне банке Србије у Београду. И овогодишња изложба реализована је с једним или два представника сваког излагача и без присуства деце која су правила изложене предмете, што није умањило интересовање и одзив запослених. Прикупљено је око 19.000 динара у Новом Саду и 80.400 динара у Београду, што ће допринети повећању буџета за набавку радног материјала за креативне радионице, које су веома значајне за ментално и физичко здравље корисника.

У волонтерској акцији „Дајмо пример добрим делом“, која је реализована на Дан Банке, у Основној школи „Мајка Југовића“ у Земуну учествовало је 60 волонтера. Волонтери су крчили ходнике школе, фарбали врата и радијаторе, као и металну ограду. Уз максимално залагање, урађено је много више него што се очекивало. Ова волонтерска акција специфична је и по томе што су се волонтерима из Београда придружили и пензионери Народне банке Србије, као и колеге из Новог Сада и Крагујевца. Овом акцијом допринело се стварању бољих услова за образовање и развој деце.

У две одвојене волонтерске акције, које су реализоване 17. септембра, волонтери Народне банке Србије учествовали су у уређењу Основне школе „Михајло Пупин“ у Ветернику, као и припремању зимнице и јесењем уређењу пластеника у Едукативном кампу

Школе за основно и средње образовање „Милан Петровић“ у Ченеју. Волонтерима из Новог Сада, којих је било 24, прикључило се и десет волонтера из Београда. У Ветернику су волонтери окрчили и очистили пет учионица и фарбали металну ограду школе. На овај начин волонтери су допринели стварању бољих услова за образовање и развој деце. У Едукативном кампу у Ченеју волонтери су правили ајвар, уређивали пластенике и на крају правили фасцикле које школа даље продаје како би остварила приход. Том приликом су се и дружили с корисницима услуга кампа, што је њима пуно значило.

У хуманитарној акцији у Новом Саду запослени у Филијали прикупили су новчана средства у износу од 33.000 динара. Прикупљен новац је искоришћен за куповину школског прибора, као и слатких и сланих грицкалица, за децу школског узраста која користе услуге Свратишта за децу и младе у Новом Саду.

Поводом обележавања Међународног дана борбе против сиромаштва, запослени из Београда учествовали су у друштвено одговорној акцији прикупљања хране и одеће за кориснике Народне кухиње при Верском добротворном старатељству Српске православне цркве у Београду. У акцији су прикупљена 503 килограма хране (уље, тестенина, пасуљ, пиринач, шећер, зачини и

слаткиши), у вредности од 96.000 динара. Такође, прикупљено је 85 пакета половне гардеробе. Један део намирница искоришћен је за припрему топлих и хладних оброка, док је други део подељен корисницима у виду пакета.

У хуманитарној акцији у Крагујевцу запослени у Филијали прикупили су новчана средства у износу од 40.000 динара и за тај новац су купили спортску гардеробу за децу кориснике Центра за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица” из Крагујевца.

Традиционалне новогодишње хуманитарне изложбе радова деце и омладине са сметњама у развоју и старијих особа одржане су 20. децембра у Филијали у Новом Саду и 21. и 22. децембра у седишту Народне банке Србије у Београду. Изложба је реализована с малим бројем представника сваког излагача и без присуства деце која су правила изложене предмете, што није умањило интересовање и одзив запослених. Запослени су и овај пут подржали стваралаштво најосетљивијих чланова нашег друштва и исказали племениност и хуманост. Прикупљено је 156.600 динара у Београду и 20.300 динара у Новом Саду, што ће

допринети повећању буџета за набавку радног материјала за креативне радионице, које су веома значајне за ментално и физичко здравље корисника.

У традиционалној хуманитарној акцији „Пакетић за непознатог друга”, одржаној у другој половини децембра, запослени су припремили и донирали 333 новогодишња пакета, као и више од 120 пакета с половном гардеробом и играчкама. Укупна вредност пакетића износила је 316.600 динара. Ове године пакетићи су уручени деци и омладини са сметњама у развоју дневног боравка „Невен” из Панчева и Дома за децу и омладину ометену у развоју „Ветерник” из Ветерника, као и деци из социјално угрожених породица у Крагујевцу и Новом Саду.

Прикупљањем и продајом секундарног отпада који су запослени у Народној банци Србије сортирали у својим канцеларијама остварен је приход од 236.237 динара и финансијским планом је предвиђено да се та средства донирају. Ове године средства су донирана Едукативном кампу Школе за основно и средње образовање „Милан Петровић” из Новог Сада. Овим средствима биће омогућено увођење грејања у

стакленик, а самим тим и едукација деце и омладине с посебним потребама у зимском периоду, што доприноси додатном остваривању прихода и одрживости кампа.

У еколошко-хуманитарној акцији прикупљања чепова, коју Народа банка Србије реализује у сарадњи са Удружењем „Чеп за хендикеп“, у 2022. години запослени су прикупили око 1.750 килограма чепова. Током године запослени су континуирано мотивисани да учествују у овој акцији, а за прикупљену количину чепова купљена су три ортопедска трицикла за три детета узраста од седам до 14 година. С обзиром на то да ова акција не изискује трошкове ни за Народну банку Србије ни за запослене, а доноси резултате, од изузетног је значаја и акција ће се наставити и у наредном периоду.

Народна банка Србије наставиће да реализује хуманитарне и волонтерске активности, проширује круг сарадника за друштвену одговорност, унапређује друштвено одговорно понашање и промовише друштвену одговорност.

Донације

Додељивање донација је утврђено Одлуком о образовању комисије за разматрање захтева за доделу донација и хуманитарне помоћи и о утврђивању услова, начина и критеријума за доделу донација и хуманитарне помоћи. На основу те одлуке, новчана средства за донације и хуманитарну помоћ, односно основна средства, нематеријална улагања и инвентар који су трајно стављени ван употребе, у складу са актом о утврђивању критеријума техничке и технолошке дотрајалости средстава у Народној банци Србије, као и ситни инвентар, потрошни материјал и залихе, који су подобни за донирање, могу се одобрити односно донирати правним лицима, јединицама локалне самоуправе, образовним и културним установама и установама социјалне и здравствене заштите, као и непрофитним организацијама, односно удружењима, хуманитарним организацијама и другим установама. Новчана средства за донације и хуманитарну помоћ утврђују се у финансијском плану Народне банке

Србије за календарску годину, а висину тих средстава утврђује Савет гувернера Народне банке Србије. У току 2022. године Народна банка Србије је на име донација финансијских средстава дала 2.409.300,00 динара.

Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер израдио је и донирао плакете за Задужбину „Доситеј Обрадовић”.

Чланство у „Глобалном договору” Уједињених нација

Након оснивања „Глобалног договора” Уједињених нација у Србији 6. децембра 2007. године, Народна банка Србије, као један од оснивача и активан члан ове иницијативе, наставила је да промовише и афирмише ово најмасовније добровољно удружење на свету, посвећено промовисању друштвено одговорног пословања. „Глобални договор” од својих чланова тражи да усвоје, подрже и промовишу десет универзалних принципа из области заштите људских

и радних права, заштите животне средине и борбе против корупције. Поред великих компанија, ову иницијативу подржавају и средња и мала предузећа, невладине организације, пословна удружења и академске институције.

Десет принципа „Глобалног договора” из области заштите људских и радних права, заштите животне средине и борбе против корупције заснивају се на: Универзалној декларацији људских права, Декларацији Међународне организације рада о основним принципима и правима на раду, Декларацији о животној средини и развоју и Конвенцији Уједињених нација против корупције.

Више информација о свим активностима „Глобалног договора” Уједињених нација у Србији могу се наћи на веб-страници: www.ungc.rs.

ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ У 2022. ГОДИНИ

Преко 500 килограма хране
(уље, тестенина, пасуљ, пиринач,
шећер, зачини и слаткиши),
као и 85 пакета половне
гардеробе, донирано социјално
угроженим категоријама у Београду

Четири хуманитарне
изложбе радова
особа с хендикепом и
старијих особа

1.750 килограма
ЧЕПОВА
сакупљено у акцији
„Чеп за хендикеп”

Више од
330 пакетића и 120 пакета
половне гардеробе донирано
у новогодишњој акцији
„Пакетић за непознатог друга”

Две волонтерске акције
запослених
Хуманитарне акције у
филијалама Народне банке Србије
у Ужицу, Нишу, Новом Саду
и Крагујевцу

Средства прикупљена сортирањем
секундарног отпада од
стране запослених
донирана Едукативном кампу
Школе за основно и
средње образовање
„Милан Петровић” из Новог Сада

Укупна новчана вредност
хуманитарних активности
1.068.037 динара

ОДГОВОРНОСТ ПРЕМА ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

Очување природних ресурса у седишту и филијалама

Народна банка Србије је и у 2022. години наставила да се одговорно понаша према друштвеној заједници и заштити животне

Топлотна енергија

Сезона	Краља Петра (KWh)	Немањина (KWh)
2013/2014.	602.762	1.599.411
2014/2015.	743.531	1.612.680
2015/2016.	767.565	1.512.820
2016/2017.	891.447	1.774.939
2017/2018.	845.208	1.547.080
2018/2019.	750.990	1.417.530
2019/2020.	734.051	1.127.090
2020/2021.	776.752	1.786.020
2021/2022.	769.724	2.368.100

Вода

Година	Краља Петра (m³)	Немањина (m³)
2014.	2.861	12.480
2015.	3.271	12.632
2016.	3.014	12.730
2017.	1.142	12.698
2018.	1.291	12.696
2019.	1.330	12.209
2020.	3.541	11.620
2021.	3.482	12.177
2022.	4.895	12.744

Електрична енергија

Година	Краља Петра ВТ (KWh)	Краља Петра НТ (KWh)	Немањина ВТ (KWh)	Немањина НТ (KWh)
2014.	605.340	221.580	2.432.240	920.110
2015.	627.000	210.600	2.059.890	1.091.320
2016.	580.200	201.600	2.012.210	1.051.240
2017.	597.256	182.298	2.050.203	862.497
2018.	495.257	148.502	1.676.482	874.308
2019.	365.090	115.994	3.796.216	1.286.504
2020.	351.161	125.631	4.385.966	1.542.767
2021.	320.897	105.713	3.344.984	1.286.148
2022.	280.849	91.606	3.365.376	1.302.096

ВТ – виша тарифа
НТ – нижа тарифа

средине. Са отпадом који настаје у процесу рада на текућем и инвестиционом одржавању објеката и опреме поступа се у складу са Законом о управљању отпадом. Разврстани отпад правилно се и привремено складишти у наменску амбалажу, а затим предаје овлашћеним предузећима на крајње збрињавање. Редовно се воде евиденције о насталом и предатом отпаду и спроводе мере за његово смањење.

Запослени у Одељењу за одржавање, у чијем је делокругу праћење потрошње енергије, као и спровођење мера за њено ефикасно коришћење, редовно прате и информишу се о токовима спровођења Закона о ефикасном коришћењу енергије, којим су прописани захтеви у погледу рационалне потрошње енергије и уведени принципи организованог управљања енергијом, тј. систем енергетског менаџмента, у чему учествује и Народна банка Србије као друштвено одговорна институција.

Зграда Народне банке Србије на Славији спада у ред високоаутоматизованих зграда. У свим просторијама налазе се детектори присуства, који се аутоматски активирају и утичу на рад система који регулише температуру у просторији. Око шест сати ујутро систем се сам покреће и загрева простор на 19°C. С доласком запослених температура се подиже на оптимална 22°C. Када се отвори прозор, систем грејања или хлађења аутоматски престаје да ради.

Сортирање отпада у седишту и филијалама

У свим објектима Народне банке Србије запослени од 2009. одвајају секундарне сировине (папир, ПЕТ амбалажу и мешани отпад). Продајом папира прикупљено је 112.748,00 динара, а рециклирањем ПЕТ амбалаже – 79.887,40 динара. Новчана средства прикупљена на тај начин усмеравају се у хуманитарне сврхе и донирају непрофитним организацијама, удружењима, образовним или здравственим установама.

Од 2008. запослени се стално упознају са сврсисходности одвајања секундарног отпада. За те потребе објављена је брошура „Водич кроз процес рециклаже”, као и више мотивишућих текстова у интерним новинама.

Организациони део	ПАПИР	
	Количина (кг)	Приход (дин.)
Седиште и Филијала у Београду	23.360,00	109.180,00
Филијала у Новом Саду	336,00	1.008,00
Филијала у Нишу	320,00	2.560,00
Укупно	24.016,00	112.748,00

Организациони део	ПЕТ амбалажа	
	Количина (кг)	Приход (дин.)
Седиште и Филијала у Београду	3.640,00	78.990,00
Филијала у Новом Саду	128,20	897,40
Филијала у Ужицу		
Укупно	3.768,20	79.887,40

Смањење штетних утицаја на животну средину – Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер

Завод за израду новчаница и кованог новца – Топчидер поставио је јасан циљ – унапређење система управљања заштитом животне средине, тако да су принципи одрживог развоја постали интегрални део свакодневног пословања Завода.

Област управљања отпадом препозната је као посебно значајна за унапређење овог процеса, с обзиром на то да се у склопу редовних производних активности Завода генеришу различите врсте неопасног и опасног отпада. У оквиру одрживог система управљања отпадом обезбеђена је ефикасна сепарација отпада на месту настанка, пажљиво обележавање, сакупљање, привремено складиштење отпада у контролисаним и безбедним условима, предаја оператерима, као и усаглашеност са законским прописима и међународним стандардима које Завод поседује.

У току 2022. године оператерима је предато 216 тона неопасног и 21 тона опасног отпада ради рециклаже односно крајњег збрињавања отпада.

Посебну карактеристику нашег ангажовања у 2022. години представљају напори које смо уложили како бисмо смањили количину отпада који се одлаже на депонију. Потпуно свесни да одлагање отпада од картичних производа, ПЦ-а и ПВЦ-а на депоније није најбоље решење, као и да непостојање функционалне инфраструктурне мреже за рециклажу тог отпада у Србији отежава наше напоре, годинама смо покушавали да нађемо оператера који ће отпад рециклирати, уместо што ће га одлагати на депонију. У 2022. години пронашли смо оператера који овај отпад рециклира и од њега прави гранулат, тако да се сада наш отпад од ПЦ-а користи као сировина за израду разних производа.

Завод прати, контролише и мери квалитет медија животне средине на које има утицај. Више пута годишње екстерне акредитоване лабораторије мере емисије загађујућих материја у воду, ваздух и земљиште, а то чинимо и сопственим ресурсима. Сви резултати анализа потврђују да се сви производни процеси у Заводу спроводе у складу са законима из области заштите животне средине и да не загађујемо животну средину.

Свест запослених о значају очувања животне средине континуирано се унапређује обукама запослених, као и разговорима и сугестијама о важности смањења потрошње необновљивих ресурса – гашење непотребно упаљеног светла, рационално коришћење папира као репроматеријала, регистравање неисправних инсталација и отклањање кварова у најкраћем року смањиће потрошњу ресурса, али и количину генерисаног отпада.

У складу с принципима хијерархије управљања отпадом, Завод контролише употребу опасних материја и њихово коришћење своди на минимум како би се смањила количина отпада. Опасне хемикалије замењују се еколошким, где год је то могуће. За хемикалије за које још не постоји алтернатива за замену, осим што збрињавамо отпад на адекватан начин, водимо рачуна и о безбедности радника. Направљене су и постављене табеле за безбедно коришћење хемикалија које се најчешће користе у Заводу, а ради правовремене доступности информација о мерама за безбедно руковање и складиштење, мерама прве помоћи, личним заштитним средствима, о средствима за гашење пожара у случају инцидента.

Континуирано унапређујемо систем управљања животном средином како бисмо допринели очувању здравља запослених и околине у којој живимо и радимо.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658(497.11)

Друштвена одговорност.../
Народна банка Србије. - 2007- . - Београд
(Краља Петра 12) : Народна банка Србије,
2007- (Београд: ФДП). - 29 cm

Годишње
ISSN 2217-3048 = Друштвена одговорност
COBISS.SR-ID 513350999

Издаје
Народна банка Србије

Контакт

Народна банка Србије
Краља Петра 12
11000 Београд
Тел.: 011/3027-100
Интернет: www.nbs.rs

Сва права су резервисана

This is our Communication on Progress
in implementing the principles of the
United Nations Global Compact.

We welcome feedback on its contents.